

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

LÉTREJÖTT A 2025. ÉVI VILLAMOSENERGIA-IPARI BÉR- ÉS SZOCIÁLIS MEGÁLLAPODÁS

A Villamosenergia-ipari Ágazati Párbeszéd Bizottságban (VAPB) folytatott szociális párbeszéd eredményeként az ágazati munkáltatói érdekképviselő (VTMSZ) és az ágazati munkavállalói oldal képviselőitében a szakszervezetek, mint a VÁPB ágazati szociális partnerei, aláírták a 2025. évi villamosenergia-ipari bér- és szociális megállapodást 2025. február 7-én, Budapesten. A dokumentumot teljes terjedelmében a 3. oldalon tesszük közzé. Az iparágra történő kiterjesztési folyamat megkezdődött.

A megállapodás aláírói: Telekes Gábor (BDSZ elnök), Tamáska József Miklós (VTMSZ elnök), dr. Szilágyi József (EVD SZ elnök)

Kapacitásfejlesztés a BDSZ-nél Új lehetőségek a BDSZ szakmai és szervezeti fejlődésében

A munkavállalói érdekképviselő folyamatos kihívásokkal néz szembe, hiszen a gazdasági, jogi és iparági környezet állandóan változik. Annak érdekében, hogy a Bányá-, Energia-, és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) még hatékonyabban tudja képviselni a munkavállalók érdekeit, egy nagyszabású kapacitásfejlesztési projekt vette kezdetét.

A projekt célja a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), mint szociális párbeszédben részt vevő szervezet szervezeti és szakmai kapacitásának megerősítése és fejlesztése. A projekt tevékenységeinek eredményeként a szervezet hatékonyan és felkészülten tudja képviselni a bányá-, energia- és könnyűipari munkavállalók, valamint az alapszervezetek érdekeit. A GINOP_PLUSZ-3.2.3-24-2024-00058 azonosító számú nyertes pályázat a Széchenyi Terv Plusz program keretében 36 hónap alatt valósul meg 149,95 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével. Részletesen a 2. oldalon ismertetjük az elmúlt időszakban megvalósult tevékenységet.

Széchenyi Terv Plusz

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Kapacitásfejlesztés a BDSZ-nél.
Cél: a szervezeti és szakmai kapacitásaink érdemleges bővítése.

BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETE

Vissza nem térítendő támogatás összege:
149,95 millió forint

KÖSZÖNJÜK A MAGYAR KORMÁNY ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁT!

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz

DEMONSTRÁCIÓ – SZOLIDARITÁS

A BDSZ is támogatta a Vasas Szakszervezeti Szövetség Yanfeng Kft-nél szervezett demonstrációját, amelyet a cégnél választott érdekképviselői vezető jogtalan elbocsátása miatt szerveztek 2025. március 28-án, Pápán. Részletes információ a vasasok.hu honlapon olvasható.

Beküldött fotók

A magyar bányászat és könnyűipar 2025-ben: kihívások és teendők

A Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete az egyedüli reprezentatív szakszervezet az országos szociális párbeszédben a bányá és könnyűipari ágazatokban. A magyar bányászat és a könnyűipar 2025-ben olyan kihívásokkal néz szembe, amelyek hosszú távon meghatározzák a fennmaradását és fejlődését. A klímavédelmi célkitűzések, az energiapiac változásai, a digitalizáció térnyerése és a munkaerőpiac átalakulása, valamint a globális kihívások mind olyan tényezők, amelyek befolyásolják az ágazatok jövőjét. Szakszervezetünk feladata nemcsak a munkavállalók érdekeinek védelme, hanem az is, hogy aktívan részt vegyünk a gazdaság-politikai párbeszédben, és elősegítse a magyar bányászat és a könnyűipar fenntartható fejlődését. Ennek a folyamatnak a szerves része, hogy a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete és a Magyar Bányászati Szövetség konstruktív párbeszédet folytató, hogy ágazati szintű kollektív szerződést kössenek a felek és erre törekszünk a könnyűiparban is.

Tekintsük át az iparágak előtt álló legfontosabb kihívásokat, a szükséges ellátást, valamint a szakszervezet szerepét abban, hogy a dolgozók és a gazdaság számára is előnyös megoldások szülessenek.

Bányászat: stabilitás, fejlődés és fenntarthatóság A szektor jelenlegi helyzete

A magyar bányászat az elmúlt évtizedekben jelentős visszaesést szenvedett el, különös tekintettel a szénkitermelés területén, az európai uniós klímavédelmi célokra és az energiapolitikai irányelvekre vonatkozó szabályozások miatt. De az iparág még mindig nélkülözhetetlen a gazdaság számára, hiszen számos nyersanyag – például lignit, mészkő, homok, kavics, stb. – kitermelése továbbra is kulcsfontosságú a villamosenergia iparban és az építőiparban. Egyre inkább előtérbe kerülhet a ritka földfémek bányászata, ami stratégiai fontosságú lehet, amelyet az akkumulátorgyártás, az elektromos járművek és a megújuló energiatechnológiák igényelnek. A lítium, a nikkel és más ritka fémek bányászata ezért kiemelt figyelmet kap, és lehetőséget teremt arra, hogy a magyar bányászat újjáéledjen. A kizorulóban lévő lignit bányászat is új esélyt kaphat, amennyiben a mezőgazdasági felhasználása teret nyer.

A legnagyobb kihívások

- Környezeti és társadalmi elvárások** – A bányászat egyik legnagyobb kihívása a fenntarthatóság biztosítása. Az új bányászati projektek csak akkor valósulhatnak meg, ha megfelelnek a szigorú környezetvédelmi előírásoknak, és társadalmi támogatottságot élveznek.
- Technológiai fejlődés és beruházások** – A modern bányászat elképzelhetetlen fejlett gépesítés és digitalizáció nélkül. Az iparág versenyképessége azon múlik, hogy a magyar vállalatok képesek-e lépést tartani a nemzetközi trendekkel.
- Munkaerőhiány és generációs kihívások** – A bányászszakma egyre kevésbé vonzó a fiatalok számára, a tapasztalt munkavállalók kiöregednek. Ha nem sikerül megfelelő utánpótlásról gondoskodni, az iparág jövője veszélybe kerül.
- Az MVM Mátra Energia Zrt. dekarbonizációs törekvései miatt a lignitbányászok helyzetének megoldása** – A kitűzött klímacélok miatt a lignit alapú villamosenergia-termelés a huszonegyedik órában van. Várhatóan 2029 első félévében áll üzembe az 520 MW teljesítményű kombinált ciklusú (CCGT- Combined Cycle Gas Turbine) gáz erőmű Visontán, ami a hazai nyersanyag helyett import gázzal fog működni, tovább csökkentve hazánk energia függetlenségét, ami a jelenlegi geopolitikai helyzetben komoly kihívás lehet.

Szükséges intézkedések

- A bányászati technológiák támogatása** – Az államnak és az EU-nak célzott támogatásokat kell biztosítania az innovatív, környezetbarát bányászati eljárások elterjedésére.
- Munkahelyek védelme és a munkakörülmények javítása** – A munkavédelmi szabályok szigorúbb betartatása, valamint a bérek versenyképességi szintre emelése nélkülözhetetlen.
- Oktatás és szakképzés fejlesztése** – A bányászati szakmák vonzóbbá tétele érdekében ösztöndíjprogramokat és gyakorlati képzéseket kell indítani.
- Az MVM Mátra Energia Zrt. dolgozói jövőképeének kialakítása** – amennyiben a lignit mezőgazdasági felhasználása járható út lesz, akkor a kisebb volumenű termelési igény miatt elengedhetetlen az idősödő dolgozói állomány segítése mind Visontán, mind Bükkábrányban. Szorgalmazzuk, hogy a jelenleg hatályban lévő nyugdíjkorhatár elérése előtt a vállalat biztosítson lehetőséget arra, hogy korábban vonulhassanak nyugdíjserű ellátásba azon dolgozók, akiknek életkora és egészségi állapota indokolja ezt. A fiatalabb korosztályok kapjanak lehetőséget átképzésekre és esetlegesen az MVM csoporton belüli elhelyezkedésre. Amennyiben utóbbi nem működik mindenkinél, az érintett dolgozók számára a megfelelő munkalehetőség megtalálása legyen a cél, minél kevésbé sérüljenek a lignitbányászatban dolgozók jövőbeli kilátásai, minimumként megfogalmazva a jelenlegi bérszínvonalat.

A könnyűipar helyzete: verseny és fenntarthatóság A magyar könnyűipar kihívásai

A magyar könnyűipar, különösen a textil- és ruhaipar, hosszú évek óta komoly verseny fut az olcsó távol-keleti importtal. A világvárvány, a globális ellátási láncok bizonytalanságai és az energiaválság azonban rávilágítottak arra, hogy a helyi termelés újra felértékelődhet.

A hazai könnyűipar legfontosabb kihívásai:

- Növekvő energia- és alapanyagköltségek**, amelyek rontják a gyártók versenyképességét.
 - Munkaerőhiány**, mivel egyre kevesebb fiatal választja ezeket a szakmákat.
 - Fenntarthatósági elvárások**, hiszen az uniós szabályozások egyre szigorúbb előírásokat rónak az iparágra.
- Mit kell tennünk?**
- Célzott állami támogatások és kedvezmény biztosítása** a hazai gyártóknak.
 - Automatizáció és digitalizáció fejlesztése**, hogy a termelés költséghatékonyabb legyen.
 - Hazai termékek népszerűsítése**, hogy versenyelőnyt élvezzenek a külföldi árukkal szemben.

Szakszervezeti felelősség: erős érdekképviselő

A Bányá-, Energia-, és Ipari Dolgozók Szakszervezetének legfontosabb feladata, hogy a munkavállalók érdekeit érvényesítse az egyre nehezebb gazdasági helyzetben. A munkavállalók egyre nagyobb bizonytalansággal néznek szembe. Az iparágak átalakulása, a globalizáció és a technológiai fejlődés folyamatos alkalmazkodásra kényszeríti a dolgozókat. A szakszervezetek szerepe ebben a helyzetben kulcsfontosságú, hiszen a munkavállalói jogok védelme és a tisztességes bérek kiharcolása nemcsak az egyének, hanem a társadalom egészének érdeke. A vállalatok versenyképessége sem épülhet kizárólag a költségek csökkentésére, hiszen a megfelelő munkakörülmények és a motivált munkaerő a hosszú távú fenntarthatóság záloga.

Ezért 2025-ben az alábbi célokat kell elérni:

- Bérfelzárkóztatás és munkakörülmények javítása**, hogy megállítsuk az elvándorlást és biztosítsuk a tisztességes megélhetést.
 - Erős szociális párbeszéd** a kormányzattal és a munkáltatókkal, hogy az iparági döntések a dolgozók érdekeit is figyelembe vegyék.
 - Munkahelyek védelme**, különös tekintettel a bányászati és könnyűipari vállalatok fennmaradására.
- A célok elérése érdekében kormányzati ágazati iparpolitikára van szükség.

A nyugdíjasok helyzete: harc a tisztas nyugdíjakért

A gazdasági helyzet és a munka világának kihívásai egyre több kérdéseket vetnek fel a társadalomban. Az infláció, a bérszínvonal alakulása és a foglalkoztatás biztonsága nemcsak az aktív munkavállalókat érinti, hanem a nyugdíjasokat is, akiknek életminősége az elmúlt években jelentős változásokon ment keresztül.

Külön figyelmet kell fordítani a nyugdíjasokra, akik gyakran a legkiszolgáltatottabb csoportot alkotják. Az infláció és az emelkedő megélhetési költségek miatt sokan közülük anyagi nehézségekkel küzdenek. A nyugdíjak vásárlóerejének csökkenése és a szociális ellátórendszer hiányosságai tovább mélyítik ezt a problémát. Az idősök számára az egészségügyi szolgáltatások elérhetősége és minősége kulcsfontosságú, hisz ezek terén is számos kihívás tapasztalható. A tisztességes időskori ellátás biztosítása nem csupán erkölcsi, hanem gazdasági kérdés is, hiszen a fogyasztás fenntartása a gazdaság működésének egyik alapköve.

A nyugdíjasok helyzete egyre inkább fókuszba kerül a társadalmi viták során. Az állami nyugdíjrendszer fenntarthatósága, az időskori biztonság és a méltányos ellátás biztosítása olyan kérdések, amelyek hosszú távú megoldásokat igényelnek. A gazdasági instabilitás és a növekvő infláció következtében a nyugdíjak reálértéke csökken, ami sok idős embert kiszolgáltatott helyzetbe hoz. A megoldás nem csupán a nyugdíjak emelésében keresendő, hanem egy átfogó, fenntartható szociális rendszer kialakításában is, amely figyelembe veszi a társadalom előregedését és az aktív munkavállalók csökkenő számát.

A szakszervezeteknek tehát nemcsak a munkavállalók, hanem a nyugdíjasok érdekeit is képviselniük kell. Az idősök méltó megélhetésének biztosítása, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, valamint az egészségügyi és szociális ellátások fejlesztése olyan célok, amelyekért mindannyiunknak közösen kell kiállnunk. Az állam felelőssége is óriási ebben a kérdésben, hiszen a fenntartható és igazságos nyugdíjrendszer kialakítása nélkülözhetetlen a társadalmi béke és a generációk közötti szolidaritás fenntartásához. A jövő társadalmá azon múlik, hogy mennyire tudunk igazságos és fenntartható rendszereket építeni, amelyek minden generáció számára biztonságot nyújtanak.

Összegzés

A magyar bányászat és könnyűipar 2025-ben kulcsfontosságú év előtt áll. Az iparág jövője attól függ, hogy mit teszünk a fenntarthatóság, a munkahelyek védelme és a technológiai fejlődés érdekében. A szakszervezet elkötelezett amellett, hogy határozottan képviselje a munkavállalók érdekeit és segítse az ágazatok megerősödését.

Telekes Gábor
a BDSZ elnöke

Sajtóközlemény

A "Kapacitás fejlesztés a BDSZ-nél" GINOP projektről

2025/01/10

A projekt célja a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ), mint szociális párbeszédben részt vevő szervezet szervezeti és szakmai kapacitásának megerősítése és fejlesztése. A projekt tevékenységeinek eredményeként a szervezet hatékonyan és felkészülten tudja képviselni a bánya-, energia- és könnyűipari munkavállalók, valamint az alapszervezetek érdekeit. A GINOP_PLUSZ-3.2.3-24-2024-00058 azonosító számú nyertes pályázat a Széchenyi Terv Plusz program keretében 36 hónap alatt valósul meg 149,95 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével.

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program "GINOP_PLUSZ-3.2.3-24 – Szociális partnerek kapacitásépítésének támogatása" felhívásra Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) nyújtotta be "Kapacitás fejlesztés a BDSZ-nél" című pályázatát. A kedvezményezett nyertes projektjét Budapesten valósítja meg.

A fejlesztés célja a BDSZ szervezeti és szakmai kapacitásának megerősítése és fejlesztése; aktív részvétel a szociális párbeszédben nemzetközi és hazai szinten is, valamint munkaerő felvételével és képzésekkel a szervezet működésének fejlesztése, a tagszervezés hatékonyságának növelése. A támogatás eredményeként a kapacitásfejlesztéssel 5 álláshely érintett.

A projekt elemei:

- A tagok és az új munkavállalók számára összesen 14 db 30 órás, illetve 2 db 32 órás képzés megvalósítása Szóbeli és írásbeli kommunikáció, Munkajog és munkavédelem, Együttműködés-fejlesztés, Angol nyelv témakörökben, valamint vezető tisztségviselőnk részt vesz egy esélyegyenlőségi és egy fenntarthatósági képzésen;
- 12 alkalommal valósítunk meg rendezvényeket a digitális és zöld átállás, valamint a kollektív szerződések helyzete témakörökben.
- Tanulmányutat szervezünk, melynek célja, hogy az ágazati kollektív szerződések és a minimálbér témájában összegyűjtsük a külföldi benchmarkokat, majd ezeket "hazahozva" Magyarországon is elterjesszük a legjobb gyakorlatot.
- A projekt keretében összesen hét fő munkavállalót foglalkoztatunk: 1 fő szakmai vezető, 1 fő projektmenedzser, 1 fő képzési referens, 1 fő ügyfélkapcsolati referens, 1 fő PR menedzser, 1 fő ügyintéző, továbbá a megfelelő informatikai háttér biztosítására 1 fő informatikus
- A projekt segítségével a kommunikációhoz és adminisztrációhoz szükséges eszközök beszerzésére is sor kerül.

További információ kérhető:
 Szabó Tibor
 projektmenedzser, BDSZ alelnök
 +36 30 867-1664
 bdsztitkarsag@gmail.com

1. Hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció

2025. március 4-6-11-én „Hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció” címmel szervezett képzést a BDSZ, amelynek célja az érdekvérvényesítéshez szükséges kommunikációs készségek fejlesztése volt. A program tematikája széles spektrumot ölelt fel, többek között a kommunikáció alapmodellje és alapfogalmai, Verbális és nonverbális kommunikációs technikák, az asszertív kommunikáció és visszajelzések szituációs gyakorlatai, érvrendszerek és meggyőzési technikák, az értő figyelem szerepe és fejlesztési lehetőségei, valamint kommunikációs technikák: átkeretezés és tükrözés.

A képzést dr. Kerényi Kata tréner vezette, aki interaktív, gyakorlatorientált módszerekkel segítette a résztvevőket abban, hogy magabiztosabban és hatékonyabban tudjanak érvelni, tárgyalni és érdeket képviselni a munkahelyi és szakszervezeti párbeszéd során.

Kapacitásfejlesztés a BDSZ-nél Új lehetőségek a BDSZ szakmai és szervezeti fejlődésében

A munkavállalói érdekvérvényesítés folyamatos kihívásokkal néz szembe, hiszen a gazdasági, jogi és iparági környezet állandóan változik. Annak érdekében, hogy a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) még hatékonyabban tudja képviselni a munkavállalók érdekeit, egy nagyszabású kapacitásfejlesztési projekt vette kezdetét. A GINOP_PLUSZ-3.2.3-24-2024-00058 azonosító számú nyertes pályázat a Széchenyi Terv Plusz program keretében valósul meg 149,95 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével. A projekt időtartama 36 hónap, amely alatt a szakszervezet szervezeti és szakmai megerősítésére, valamint a munkavállalói érdekvérvényesítés hatékonyságának növelésére kerül a hangsúly.

Bányaipari Ágazati Kollektív Szerződés: új alapokon az iparági érdekegyeztetés

A projekt egyik kiemelt célja a Bányaipari Ágazati Kollektív Szerződés (BKSZ) létrehozása, amely egy átfogó, iparági szintű megállapodásként szolgál majd a munkáltatók és a munkavállalók között. Az érdekegyeztetés már megkezdődött: egy munkacsoport alakult, amelyben a BDSZ (munkavállalói oldal) és a Magyar Bányászati Szövetség (munkáltatói oldal) képviselői közösen dolgoznak az egyezség tartalmán.

Az első egyeztetés online formában zajlott, ahol a munkacsoport tagjai megbeszélték a tárgyalások menetrendjét, valamint az előzetesen elkészített BKSZ-vázlat strukturális és tartalmi kidolgozásának metodikáját. A következő hónapokban folytatódik a munka, amelynek eredményeképpen egy olyan ágazati szintű megállapodás születhet, amely a bányaipari dolgozók jogait és munkakörülményeit hosszú távon biztosíthatja.

Az (EU) 2022/2041 irányelv – az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbéréről – a kollektív tárgyalások általi lefedettség 80%-os küszöbérték elérését javasolja.

A sikeres érdekvérvényesítés alapja a hatékony kommunikáció és a munkajogi ismeretek elmélyítése. Ennek érdekében a projekt keretében két kiemelt képzési programra is sor került az elmúlt hónapokban.

2. Munkajogi és munkavédelmi ismeretek

A második képzés 2025. március 17-19. között zajlott Visontán, amely a munkajogi és munkavédelmi ismeretek elmélyítésére fókuszált. A rendezvény során neves szakemberek osztották meg tudásukat és tapasztalataikat:

Munkavédelmi ismeretek előadói:

Dr. Káldi Zoltán, országos bányakapitány

(A bányafelügyelet munkajogi és munkavédelmi ellenőrzése, interaktív gyakorlatokkal)

Dr. Dovrtel Gusztáv, osztályvezető-helyettes

(A munkavédelmi előírások és azok gyakorlati alkalmazása a vállalatoknál)

Munkajogi ismeretek előadója:

Dr. Loródi László, munkajogász

(A munkajogi szabályozás változásai és azok hatása a szakszervezeti munkára)

A képzés során a résztvevők olyan gyakorlati tudásra tettek szert, amely elengedhetetlen a munkahelyi biztonság és jogvédelem erősítéséhez, valamint a munkavállalók érdekeinek hatékony képviseletéhez.

Úton egy erősebb és felkészültebb szakszervezet felé

A BDSZ célja, hogy a projekt során szerzett tudás és fejlesztések révén hatékonyabban, gyorsabban és eredményesebben képviselje a bánya-, energia- és könnyűipari dolgozók érdekeit.

Az elindult szakmai munka, a létrehozott munkacsoportok és a szervezett képzések mind azt szolgálják, hogy a szakszervezet felkészülten és megfelelő eszközökkel tudjon részt venni a szociális párbeszédben és az iparági egyeztetésekben.

A következő időszakban további képzések, egyeztetések és fejlesztések várhatóak, amelyek hozzájárulnak egy stabilabb, átláthatóbb és hatékonyabb érdekvérvényesítési rendszer kiépítéséhez. **A BDSZ elkötelezett abban, hogy a munkavállalók jogait és érdekeit a lehető legmagasabb szinten képviselje – a mostani projekt pedig jelentős lépés ezen az úton.**

A projektnek létrehoztunk egy weboldalt, ahol részletesen beszámolunk az előrehaladásról, rendezvényekről: <https://kafe.banyasz.hu/>

BDSZ

A fotókat készítette: dr. Kerényi Kata és Tóth Andrea T.

A Társadalmi Igazságosság Világnapja: miért fontos és milyen kihívásokkal nézünk szembe?

Február 20-a a Társadalmi Igazságosság Világnapja, amelyet az ENSZ 2007-ben hirdetett meg az egyenlő jogok, a tisztességes munka, a méltányos bérezés és a szociális párbeszéd fontosságának hangsúlyozására. Ez a nap emlékeztet arra, hogy egy fenntarthatóbb és igazságosabb társadalom megteremtése nemcsak gazdasági, hanem társadalmi és politikai felelősség is.

A társadalmi igazságosság jelentősége

A társadalmi igazságosság magában foglalja az esélyegyenlőséget, a munkahelyi biztonságot, a megfelelő bérezést és a tisztességes munkakörülményeket minden munkavállaló számára. Ezek nélkül a társadalmak egyre polarizáltabbá válnak, a gazdasági egyenlőtlenségek pedig tovább mélyülnek.

Napjainkban számos olyan tényező fenyegeti ezt az igazságosságot, amelyekre globálisan és helyben is figyelni kell:

- Munkahelyi egyenlőtlenségek: a minimálbér szintje sok országban még mindig nem biztosítja a tisztességes megélhetést.
- A kollektív jogok csorbulása: a szakszervezetek jogainak korlátozása, a szociális párbeszéd kiüresedése veszélyezteti a munkavállalói érdekképviselést.
- Munkahelyi biztonság és egészségvédelem: az utóbbi időben több helyen lazítottak a munkavédelmi szabályokon, ami növeli a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések kockázatát.
- A gazdasági fejlődés és a bérek közötti szakadék: míg a termelékenység és a vállalati nyereségek nőnek, a munkavállalók sok helyen nem részesülnek igazságos arányban ebből.

Magyarország és a társadalmi igazságosság kihívásai

Magyarországon is számos olyan problémával szembesülünk, amelyeket a Társadalmi Igazságosság Világnapja reflektorfénybe helyez:

- Minimálbér és garantált bérminimum kérdése: bár a közelmúltban megállapodás született a minimálbér 9%-os és a garantált bérminimum 7%-os emeléséről, ez még mindig nem elegendő ahhoz, hogy a magyar bérek közelítsenek az uniós átlaghoz.
- Munkahelyi biztonság gyengülése: az új munkavédelmi szabályok lehetővé teszik a kötelező képzések és orvosi vizsgálatok egyszerűsítését, ami hosszú távon veszélyezteti a munkavállalók egészségét.
- A szakszervezetek szerepének csökkentése: a kollektív tárgyalások és a munkavállalói érdekképviselések meggyengítése csökkenti a dolgozók érdekérvényesítő képességét.
- Az EU minimálbér-irányelve: Magyarország részben átültette az irányelvet, de még mindig nincs cselekvési terv a kollektív szerződések arányának növelésére, amely elengedhetetlen lenne az igazságos bérszintek eléréséhez.

Mit tehetünk a társadalmi igazságosság érdekében?

A munkavállalói jogok és a szociális igazságosság érvényesítéséhez elengedhetetlen a következő lépések megtétele:

1. A minimálbér további emelése és annak összhangba hozása az EU előírásaival.
2. A szociális párbeszéd megerősítése, amely biztosítja, hogy a munkavállalók is beleszólhassanak a munkaügyi döntésekbe.
3. A munkavédelmi szabályok szigorítása a munkavállalók biztonságának garantálása érdekében.
4. A szakszervezetek támogatása és a kollektív szerződések ösztönzése, hogy a munkáltatók és munkavállalók között méltányosabb megállapodások születhessenek.
5. Olyan gazdasági és társadalmi politika kialakítása, amely biztosítja, hogy a növekedés eredményeiből mindenki részesüljön, ne csak a leggazdagabb rétegek.

A társadalmi igazságosság nem csupán egy elméleti fogalom, hanem a mindennapi életünk egyik alappillére. **Csak akkor teremthetünk egy fenntarthatóbb, élhetőbb világot, ha minden munkavállalónak biztosítjuk a tisztességes megélhetést és a méltányos munkafeltételeket.** Ezen a világnapon ezért arra kell törekednünk, hogy a döntéshozók figyelmét ráirányítsuk a munkavállalói jogok megerősítésére és a társadalmi igazságosság megteremtésére.

MASZSZ

A láthatatlan munka: Nélkülözhetetlen, mégis elismerés nélkül

Április első keddjén világszerte a láthatatlan munka napját ünnepeljük, hogy felhívjuk a figyelmet azokra a munkákra, amelyeket jellemzően fizetés és elismerés nélkül végeznek – például a háztartási teendők, gyermeknevelés, idős- és beteggondozás. Bár ezek a feladatok elengedhetetlenek a társadalom működéséhez, a hivatalos gazdasági statisztikákban nem jelennek meg, és sem jogi, sem anyagi védelmet nem biztosítanak a végzőik számára.

Miért fontos beszélünk a láthatatlan munkáról?

Bár ezekért a tevékenységekért nem jár anyagi ellenszolgáltatás, gazdasági és társadalmi értékük óriási. Becslések szerint, ha a láthatatlan munkát is figyelembe vennénk a gazdasági mutatókban, a GDP jelentősen növekedne. Magyarországon a nők átlagosan napi 185 percet töltenek ilyen jellegű munkával, míg a férfiak mindössze 79 percet. Ez az egyenlőtlenség nemcsak a mindennapokban, hanem a nyugdíjrendszerben is megmutatkozik, hiszen a háztartási munkát végzők életük végéig gazdaságilag kiszolgáltatott helyzetben maradhatnak.

Ki védi a házimunkát végzőket?

Sajnálatos módon az érdekvédelem sem működik a háztartási munkát végző emberek esetében, hiszen ez a tevékenység nem számít hivatalos foglalkoztatásnak. Így azok, akik nap mint nap gondoskodnak másokról, nem részesülnek jogi védelemben, betegszabadságban vagy nyugdíjjogosultságban, és ha kiesnek a munkából, semmilyen támogatásra nem számíthatnak. Egy társadalom sem működhetne a láthatatlan munkát végzők nélkül, mégis ők maradnak a legkiszolgáltatottabbak.

Hogyan tehetjük láthatóvá a láthatatlant?

- Ismerjük el és becsüljük meg azok munkáját, akik nap mint nap hozzájárulnak családjuk és közösségük jólétéhez fizetés nélküli tevékenységeikkel.
- Támogassuk azokat a kezdeményezéseket, amelyek hivatalosan is elismernek a háztartási munkát, például társadalombiztosítási jogok biztosításával.
- Beszéljünk többet a láthatatlan munkáról, hogy végre méltó figyelmet kapjon!

A láthatatlan munka világnapja emlékeztet minket arra, hogy mindannyian felelősek vagyunk azokért, akik a háttérben dolgoznak értünk – láthatatlanul, de nélkülözhetetlenül.

2025. évi Villamosenergia-ipari bér- és szociális megállapodás

(a továbbiakban: Megállapodás), amely – a Villamosenergia-ipari Ágazati Párbeszéd Bizottságban (a továbbiakban: VÁPB) folytatott szociális párbeszéd eredményeként – létrejött egyrészről a munkáltatói oldalról:

Villamosenergia-ipari Társaságok Munkaadói Szövetsége (nyilvántartási szám: 01-02-0004672, adószám: 18007245-1-41, székhely: 1037 Budapest, Kunigunda útja 47/a. fszt. 22., képviseli: Tamáska József Miklós elnök, a továbbiakban: VTMSZ.), mint – alapszabálya alapján a villamosenergia-ipari társaságok érdekképviselő-re és ágazati kollektív szerződés megkötésre jogosult – ágazati munkáltatói érdekképviselő, másrészről a munkavállalói oldalról:

az **Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége** (nyilvántartási szám: 01-02-0002877, adószám: 19018469-1-43, székhely: 1116 Budapest, Fehérvári út 108- 112., képviseli: dr. Szilágyi József elnök, a továbbiakban: EVDSZ)

és a **Bánya-, Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete** (nyilvántartási szám: 01-02-000917, adószám: 19002763-2-42, székhely: 1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48., képviseli: Telekes Gábor, a továbbiakban: BDSZ), mint alapszabályaik alapján a villamosenergia-ipari társaságok munkavállalóinak érdekvédelmére és érdekképviselőjére jogosult ágazati szakszervezetek, mint a VÁPB ágazati szociális partnerei (a továbbiakban együtt: Felek) között az alábbiakban meghatározott tartalommal és feltételek szerint.

Preambulum

Felek jelen Megállapodás megkötésekor figyelembe veszik a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának Megállapodását a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum emeléséről, a béreket és béren kívüli juttatásokat érintő aktuális ágazati munkaerőpiaci trendeket, a gazdasági helyzetet, az infláció mértékét és alakulását, valamint az érintett társaságok üzleti, pénzügyi és bérpiaci helyzetét.

A Megállapodás célja

A Megállapodás – a Preambulumban meghatározott körülmények mérlegelésével – a bérfejlesztésre, bérminimumra és a szociális juttatásokra vonatkozó ágazati szintű ajánlások és elvek meghatározásának céljával jött létre annak érdekében, hogy ágazati szinten biztosított legyen a munkahelyek megőrzése, a munkaerő megtartása és bevonása a villamosenergia-ipari ágazatban működő társaságok hosszú távú, eredményes működésének megőrzése mellett.

1. A Megállapodás hatálya

1.1. Személyi hatály

A Megállapodás hatálya kiterjed:

- a) a VTMSZ tagvállalataira¹,
- b) valamint a miniszteri kiterjesztést követően a Villamosenergia-ipari Ágazati Kollektív Szerződés (a továbbiakban: VKSZ) hatálya, illetve kiterjesztett hatálya alá tartozó társaságokra, valamint az e társaságokkal munkaviszonyban álló munkavállalókra terjed ki.

1.2. Tárgyi hatály

A Megállapodás tartalmazza

- a) a Megállapodás hatálya alá tartozó társaságok részére követendő azon ágazati szintű ajánlásokat, elveket, szempontrendszert, amelyek a társaságcsoport- és társasági (helyi) szintű bérmegállapodások, valamint a 2025. évi bérfejlesztések során irányadóak, illetve
- b) kötelező jelleggel az ágazati bérminimumokat.

1.3. Időbeli hatály

A Megállapodás rendelkezéseit a 2025. évre vonatkozó bérfejlesztések, illetve a szociális juttatások biztosítása tekintetében kell alkalmazni.

2. A Megállapodás tartalma

2.1. Felek arra kéri a társaságcsoport-, és társasági (munkahelyi) szintű szociális partnereket, hogy a **2025. évi bér- és szociális megállapodások megkötésére és végrehajtására vonatkozó tevékenységüket a kölcsönös tiszteleten alapuló együttműködés** jellemezze.

2.2. Felek a gazdasági helyzetre, továbbá a munkaerő-piaci körülményekre tekintettel kiemelt fontosságúnak tartják, hogy a szociális partnerek a társaságcsoporti és helyi szinteken is a bértárgyalások során a **munkahelyek megőrzését tekintés elsődlegesnek úgy, hogy a foglalkoztatás biztonságát és a szakmai színvonal megőrzését kiemelten kezeljék.** A Felek azt ajánlják a társaságcsoport-, és munkahelyi szintű szociális partnereknek, hogy tegyenek meg mindent a munkabéke fenntartása érdekében.

2.3. Felek azt ajánlják a társaságcsoport-, és munkahelyi szintű szociális partnereknek, hogy a 2025. évi bér- és szociális megállapodások megkötése és végrehajtása során **vegyék figyelembe:**

- a) a **2025-ben várható infláció mértékét;**
- b) a **villamosenergia-iparban bekövetkező gazdasági változások hatásait;**
- c) a **munkaerő-piaci körülményeket; valamint**
- d) az **érintett társaságok üzleti, pénzügyi és bérpiaci helyzetét.**

2.4. Ezek alapján Felek azt ajánlják a társaságcsoport- és társasági (munkahelyi) szintű kollektív bértárgyalásokat folytató szociális partnereknek, hogy 2025-ben – figyelemmel a változó gazdasági és társadalmi környezetnek a vállalkozások verseny-, jövedelemtermelő és költségviselő képességére gyakorolt várható hatására, valamint a villamosenergia-ipari munkavállalók javadalmazási helyzetére – **törekedjenek reálkereset növekedést tartalmazó megállapodás megkötésére.** A keresetfejlesztés során ajánlott különös figyelmet fordítani az átlagosnál kisebb alapbérű munkavállalókra, továbbá a bérstruktúrában rejlő igazságtalanságok, aszimmetriák kezelésére.

2.5. Felek azt ajánlják a társaságcsoport- és a társasági (munkahelyi) szintű szociális partnereknek, hogy a 2025. évi bér- és szociális megállapodások megkötése és végrehajtása során a – villamosenergia-vételezési kedvezmény, valamint a munkáltató által törvény alapján kötelezően nyújtott juttatások nélkül számított – **szociális költségmutató egy főre jutó reálértéke 2025-ben kerüljön megőrzésre.**

2.6. Felek megállapodnak, hogy a VKSZ szerinti Villamosenergia-ipari Ágazati Bértarifa Rendszer (a továbbiakban: ÁBTR) egyes berosztályai a 2025. január 1-től alkalmazandó **ágazati bérminimumok értéke az egyes berosztályokban** – az ágazati bérminimumok gyakorlathoz való igazítása érdekében, azaz nem a 2.4. pontban meghatározott keresetfejlesztés által indokoltan – alábbiak szerint változik:

1. berosztály: 290.800 Ft/hó
2. berosztály: 355.300 Ft/hó
3. berosztály: 374.100 Ft/hó
4. berosztály: 437.200 Ft/hó

2.7. Felek vállalják, hogy a 2.4. és 2.5. pont teljesülése érdekében a **társaságcsoporti- illetve a társasági (munkahelyi) szintű megállapodásokban rögzítik az infláció kezelésének módját.**

3. Záró rendelkezések

3.1. A Megállapodnak abban, hogy

- a) jelen Megállapodás VKSZ részét képezi, a Megállapodás tartalma a VKSZ 2. sz. mellékletének minősül, illetve
- b) együttesen kéri a Megállapodás hatályának kiterjesztését a 351 ágazatra a gazdaságfejlesztési miniszternél.

3.2. A Felek a Megállapodás aláírásával igazolják, hogy az abban foglaltakkal egyetértenek, azt jóváhagyólag írják alá.

3.3. Jelen megállapodás akkor lép hatályba, ha a megállapodást kötők illetékes fórumai jóváhagyják.

Budapest, 2025. február 7.

A Munkáltató oldal képviselőjében:		A Munkavállalói oldal képviselőjében:	
<i>Tamáska József</i>		<i>dr. Szilágyi József</i>	<i>Telekes Gábor</i>
elnök		elnök	elnök
VTMSZ		EVDSZ	BDSZ

¹ a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény(a továbbiakban: Mt.) 279. § (1) bekezdés (b) pontja alapján

Magyarországi bányászati múzeumok XII.

Görbealmi Bányásmúzeum

beküldött foto

Görbealom Sopron mellett, Brennberg-bánya, az első hazai szénbánya megnyitásának helyszínétől 8 km-re található.

A településen nem volt bánya, viszont lakói – ameddig csak működött – a brennbergbányai bánya dolgozói voltak. A bánya bezárása után a falu majdnem elnéptelenedett, csak a 60-as években gyarapodott lakossága, amikor a közeli nagyvárosból többen is itt szereztek, építettek otthon maguknak.

A Görbealmi Bányásmúzeumot egy helyi magánszemély, Szigethy Sándor alkotta meg és tartotta fenn haláláig, akiről érdemes tudni, hogy nem volt bányászember, nem is dolgozott bányában, csak laikus, a bányászatért rajongó emberként fogott hozzá a kiállítóhely kialakításához – saját házának udvarán, kertjében 2006-ban.

beküldött foto

A múzeum fő látványossága az a bányatér, amely az ingatlan domboldalba eső részén társzerűen nyúlik a föld alá. A térséget szabályos poligonácsolat védi a beomlástól. Ide kerültek azok a relikviák (szerszámok ruházatok, a bányászélet dokumentumai), amelyek az egykori Sopron környéki és brennbergbányai bányászatra emlékeztetnek. A táro bejárata melletti partfalat is bányafából ácsolt támfal támasztja meg, rajta bányászfokosok jelzik a bánya jellegét. A bejárat felett „Jó szerencsét” felirat fogadja a látogatót.

A táro felett a dombon egy szintén fából készült aknatorony látható. Az udvaron, a kertet átszelő patak partján egy Szent Borbála szobor áll, amely adományként került a kiállítóhelyre annak megnyitásakor.

A kiállítás különlegessége volt, hogy maga a tulajdonos vezette a látogatókat, s meséli el a környékbeli bányászatnak és magának a múzeumnak a történetét. Szól arról is, hogy a tárot barátaival, munkatársaival kézi szerszámokkal mélyítették ki bányász szakemberek irányításával, mivel az ingatlana mérete miatt nem volt lehetőség gépet fogadni a munkára.

foto: SopronMédia archívum

A Görbealmi Bányásmúzeum a környék jeles objektuma, az elmúlt évek során számos alkalommal itt tartották meg a soproni és a brennbergbányai bányászok a bányásznap megemlékezéseiket.

Szigethy Sándor, a bányásznap ünnepség hagyományának ápolója, szervezője, a településrészt életének meghatározó alakja, a Sopronért Emlékérem kitüntetettje 2023. szeptemberében hunyt el. 72 éves volt. 2024. májusában Emléktáblát avattak, a tiszteletére a 10. Jubileumi Országos Határőr Találkozó.

Mednyánszky Miklós

Helytörténeti előadások Várpalotán,

a Faller Jenő Technikum és Szakképző Iskolában

A várpalotai Bányász Hagyományok Ápolásáért Egyesület és a Városszéptő és -védő Egyesület egyik alapítója, Petrovics László helytörténész és tanár ebben a tanévben is több helytörténeti előadást tartott intézményünkben a PSZC Faller Jenő Technikumban és Szakképző Iskolájában.

Az egyesületek és az iskola együttműködése évek óta folyamatos. Helytörténeti sétákat szerveznek, helytörténeti vetélkedőket, előadásokat, kiállításokat, könyvbemutatókat tartanak annak érdekében, hogy a tanulók jobban megismerjék a város történetét, nevezetességeit, hagyományait. Ebben a tanévben a várpalotai szénbányászat történetéről tartanak előadásokat osztályfőnöki és rendhagyó történelemórákon.

A legutóbbi vetített képes előadáson, tanár úr először dr. Faller Jenő és Korompay Lajos aranyokleveles bányamérnökök

életéről, munkásságairól beszélt, majd a várpalotai szénbányászat történetéről és Várpalota nevezetességeiről. Helytörténeti könyveiből is megnézhattuk a várpalotai "Jó szerencsét!" Művelődési Központtól c., az Örökségünk c. bányász Hagyományokról, valamint a Bányász Fúvózenekarról írott köteteit. Bemutatta a Honismeret című folyóiratban is megjelent írását. (dr. Faller Jenő emlékére 1994. szeptember 28-án, születése 100. évfordulója alkalmából kamarakiállítást szervezett. Megjelent az OMBKE. 127.évf, 6.sz 722-725p.)

Felhívta a diákok figyelmét arra, hogy hiteles forrásokból szerezzék be az információkat, olvassanak sokat, ehhez ajánlotta az egyesület által megjelentetett kiadványokat, könyveket is.

A helytörténeti könyveket, újságokat, folyóiratokat bárki elolvashatja, illetve kikölcsönözheti a Krúdy Gyula Városi Könyvtárban.

Ezen kívül részt vehetnek a helyi civil szervezetek tevékenységében is.

„Minden egyes nap úgy kell az ágyunkba bújni, hogy többek lettünk az előző napnál” – mondta. Olvassanak, járjanak könyvtárba, múzeumba, kiállításokra, folyamatosan bővítsék tudásukat! Az előadás után a helytörténeti értékek és hagyományok ápolásáról beszélgettünk.

Károlyi Ibolya (K.I.): Miért tartja fontosnak a bányász Hagyományokat és a művelődéstörténetet?

Petrovics László (P.L.): A várpalotai szénmedencében – egykor – dolgozó munkások, fizikai dolgozók, műszaki szakemberek, nem csak hazánkban, hanem határainkon túl is számos technikai újdonsággal öregbítették a magyar bányászok szakmai tekintélyét. Mindezek az értékek tudatunkban, hagyományainkban, anekdotáinkban, tapasztalatainkban megmaradtak.

Elevenen élnek azok a sikerek, melyeket sok évtizedes múlttal rendelkező amatőr művészeti csoportjaink elértek. Büszkék vagyunk arra, hogy jelenleg is működik fúvózenekarunk és kórusunk. Sportkörünk és múzeumunk-bányásztörténeti gyűjteményünk viseli a bányász nevet. Számomra a honismeret fontos, ehhez pedig szükséges a megfelelő ismeret. Tanulmányaim, folyamatos önképzésem konferenciákon, szakmai tanácskozásokon való tevékenységem jelentősen segítettek ebben. Életem alakulásában fontos szegmens volt a közösségi élmény, tapasztalat. Ahol jó a közösség, ott az épül!

KI: Hogyan tudják a középiskolások megismerni és tovább vinni a helyi hagyományokat, történeteket?

PL: Úgy vélem a mai fiataloknak nehéz a helyzetük. Ma információkhoz hozzájutni könnyű. Az azonban nem közömbös mihez jutnak hozzá. Ezért kulcsfontosságú

szerep hárul az oktatási rendszerre. Ebben pedig a nevelésnek is hatékonyan szükséges jelen lenni. Amennyiben hiteles, felkészült közvetítők hatnak, úgy jobban, sikeresebben tudják a fiatalok a jót a rossztól és a hasznosat a károstól megkülönböztetni. Magam is mint civil szereplő ajánlani tudom az érdeklődési köröknek megfelelő szervezeteket.

Legyenek tagjaink és remélhetőleg segítségükre lehetünk. Amikor aktív pedagógus voltam az iskolában, megtapasztaltam, hogy igen is fogékonyak, amikor foglalkozunk velük. Többen pl. beléptek az egyesületbe és bővítették, valamint jól hasznosították meglévő ismereteiket. Szívesen emlékezem arra az időszakra.

Köszönöm szépen a lehetőséget és minden jót kívánok!

Károlyi Ibolya oktató, városvédő, PSZC Faller Jenő Technikuma, Szakképző Iskolája és Kollégiuma

Kérés az Olvasóhoz

Kéréssel fordulunk az egyetemes magyar bányászatban dolgozó aktív és nyugdíjas munkavállalókhöz, kérve, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-át szakszervezetünk alapítványa számára ajánlják fel.

Tájékoztatjuk arról, hogy a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetén belül működő két alapítvány, a Fővárosi Törvényszék végzése alapján 2024-ben beolvadással egyesült, melynek következtében a Bányászokért Alapítvány megszűnt, s a Bányász Kultúráért Alapítvány működik tovább.

Az Alapítvány részére az 1996. évi CXXVI. törvény alapján az 1%-os támogatás felajánlható. Tisztelettel kérjük, hogy segítsen abban is, hogy közvetlen családtagjai, ismerősei is a BDSZ alapítványai részére ajánlják fel a befizetett személyi jövedelemadójuk 1%-át.

Szeretnénk biztosítani Ön/öke/t arról is, hogy a felajánlott összegek az alapítványban megfogalmazott célokra kerülnek felhasználásra.

Bányász Kultúráért Alapítvány
adószám: 19639439-2-42

Az Alapítvány célja megfelelő anyagi alapot biztosítani olyan közösségi célú és közérdekű tevékenységek és vállalkozások támogatására, amelyek elősegítik – a bányász településeken működő művelődési intézmények, egyesületek, egyesülések működéséhez és a bennük folyó kulturális, művelődési, oktatási, képzési, művészeti nevelő és szórakoztató tevékenységhez

szükséges feltételrendszer kialakulását és működését, a lakóterületi közművelődési tevékenység erősítését,

– a haladó bányász Hagyományok – szakma-kultúra – ápolását, megőrzését

– a dolgozók képzését, a munkanélkülivé váltak képzését, átképzését.

Az alapítvány célja továbbá – a Bánya, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetéhez tartozó szakszervezeti tagok szociális, kulturális, jóléti, foglalkoztatási, egészségügyi, képzési-oktatási, üdültetési, segélyezési lehetőségeinek javítása: – megfelelő szervezeti keretek és kiegészítő támogatási lehetőségek biztosítása a munkanélkülivé váló bányászok megsegítésére, annak érdekében, hogy alkotó emberként találják meg helyüket a társadalomban.

Kérjük, hogy legyen / legyenek támogatóink és a 2024. évi adóbevallással együtt a formanyomtatványt kitölteni, és a NAV-hoz beküldeni szíveskedjék/ szíveskedjenek. (Akinek a munkáltatója készíti az adóbevallását, a nyilatkozatot a munkáltatónál kell leadnia, akinek a NAV készíti el, annak az ellenőrzésre megkapott adóbevallás után külön kell rendelkeznie az 1%-ról). Önöknek ez nem jelent többletkiadást, azonban ily módon segítségükkel hozzájárulhatnak alapítványunk célkitűzéseinek megvalósulásához.

Támogatását remélve és azt előre is megköszönve kívánunk:

Jó szerencsét!

BÁNYÁSZ KULTÚRÁÉRT ALAPÍTVÁNY

ALAPÍTVÁNY A BÁNYÁSZ HAGYOMÁNYOKÉRT

TÁMOGASSA MUNKÁNKAT ADÓJA 1 %-ÁVAL.

- ✓ A haladó bányász hagyományok, szakma-kultúra ápolása, megőrzése
- ✓ Fúvós zenekarok, énekkarok, bányász amatőr művészeti csoportok találkozójának támogatása
- ✓ Ipartörténeti bemutató hely létrehozása
- ✓ Rendezvények szervezése
- ✓ Könyvkiadás

ADÓSZÁM: 19639439-2-42

1068 Budapest, Városligeti fasor 46-48.

+36 20 269-30-30

Mozgalmas tavasz – megbeszélések, döntések a BDSZ-ben

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) 2025. első negyedévében több fontos megbeszélést tartott, amelyek során a szervezet működését és a tagság érdekeit érintő kérdéseket vitatták meg.

Január 15-én a BDSZ Elnöksége megtartotta az év első ülését. Az ülés napirendjén szerepelt az országos szociális párbeszéd helyzetének értékelése – amellyel kapcsolatban Zlati Róbert MASZSZ elnök is tájékoztatást adott a jelenlévőknek –, valamint a 2025. évi bértárgyalásokra való felkészülés. Az Elnökség áttekintette a 2025-ös év érdekvédelmi feladatait, meghozta a szükséges operatív döntéseket, meghatározta a GINOP projekt keretében megvalósításra kerülő oktatási, képzési és tagszervezési feladatokat.

Február 5-én az Elnökség ismét összeült, hogy megvitassa a tagozatok, munkabizottságok és rétegszervezetek munkatervét, amelyeket az Országos Tanács elé terjesztettek jóváhagyásra. Emellett tárgyalták a BDSZ 2025. évi üldítési koncepcióját, beleértve az üldülők működtetésére vonatkozó javaslatokat és a szolgáltatások költségterítésének elfogadását. Az ülésen előkészítették az Országos Tanács következő ülését is.

2025. február 19-én a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) Országos Tanácsa ülést tartott, ahol több fontos napirendi pontot tárgyaltak meg.

A napirendek előtt a Pannónia Nyugdíjpénztár helyettes ügyvezetője, üzletfejlesztési vezetője tájékoztatást adott a Pénztárról, annak 2024-es eredményeiről, 2025. évi akcióiról az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítások lakáscélú felhasználásának lehetőségeiről.

A tájékoztatót követően az Országos Tanács az alábbi napirendi pontokat tárgyalta:

2024. évi gazdálkodási beszámoló: A testület részletesen megvitatta és elfogadta a BDSZ 2024. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, amely tartalmazta a bevételek és kiadások részletezését, valamint a pénzügyi helyzet értékelését.
2025. évi költségvetési terv: Az Országos Tanács jóváhagyta a 2025. évre vonatkozó költségvetési tervet, amely meghatározza a szakszervezet pénzügyi irányvonalát és prioritásait az elkövetkező időszakra.
- Munkaterv elfogadása: A tagozatok, munkabizottságok és rétegszervezetek 2025. évi munkatervét bemutatták és elfogadták, biztosítva ezzel a szervezet különböző egységeinek összehangolt működését és célkitűzéseinek megvalósítását.
- Üldítési koncepció: Megvitatásra került a BDSZ 2025. évi üldítési koncepciója, beleértve az üldülők működtetésére vonatkozó javaslatokat és a szolgáltatások költségterítésének mértékét.
- Bányamunkás főszervezőjének megválasztása: A BDSZ szomorúan, de elfogadta Hámori István Péter döntését, amelyet a 2024. novemberi tisztújító BDSZ Kongresszuson jelentett be: 22 év után felhagyott a szerkesztéssel, lemondott a főszervezői feladatokról. Munkáját ismételt megköszönte a Testület, majd megválasztották utódját, Tóth Andrea Teréziát, akinek a bemutatkozását követően sok sikert kívántak.
- Egyebek: Az ülés végén egyéb aktuális ügyek és felvetések kerültek napirendre, lehetőséget biztosítva a résztvevők számára további kérdések és javaslatok megvitatására.

Az Országos Tanács ülése során hozott döntések és elfogadott tervek meghatározóak a BDSZ 2025. évi működése és a tagság érdekeinek hatékony képviselete szempontjából.

A március 5-én megtartott ülésen az Elnökség tájékoztatást kapott az ágazati és társasági szintű bértárgyalások helyzetéről, valamint a megkötött bértárgyalásokról. Emellett áttekintették a magyarországi energiapolitikát globális és európai összefüggésekben, és előterjesztést tettek az országos titkári értekezlet tematikájára.

Ezek az események és ülések hozzájárultak a BDSZ céljainak megvalósításához, a tagság érdekeinek képviseletéhez és a szakszervezeti munka hatékonyságának növeléséhez.

- TAT -

80 év zene és hagyomány - jubileumi koncerttel ünnepelt az Oroszlányi Bányász Zenekar

Történelmi jelentőségű esemény helyszíne volt az oroszlányi Kölcsey Ferenc Művelődési Központ színház-terme 2025. január 18-án és 19-én. Az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Fúvószenekar fennállásának 80. évfordulóját ünnepelte egy nagyszabású jubileumi koncerttel, amely nem csupán a zene ünnepe volt, hanem a bányász hagyományok és a közösségi összetartozás méltó megidézése is.

A teltházas eseményen négy elismert karmester – Román Géza, Sági Richárd, Simonics László és Záray Viktor – vezényletével csendültek fel az elmúlt évtizedek legnívósabb fúvószenekari darabjai. A közel háromórás koncerten felváltva álltak a zenekar élére, ezzel is tisztelegve az együttes sokszínű zenei múltja előtt. A közönség álva, hosszú percekig tartó tapssal köszönte meg az élményt.

„A hagyomány kötelez minket. 80 év az rengeteg idő, van olyan tagunk, aki már 50 éve zenél a zenekarban. Próbálunk

az elődeink színvonalának megfelelni, és erre a koncertre csak olyan darabokat válogattunk, amelyek megütik a legfelsőbb kategóriát – mind minőségben, mind a közönség szeretetében” – nyilatkozta Nagy Máté, a zenekar egyesületének elnöke.

Zene és bányász-hagyomány kéz a kézben

Az oroszlányi fúvószenekar története szorosan összefonódik a város bányász múltjával. A zenekar 1945-ben alakult meg, még a bányászati idők kezdetén, és azóta is őrzi és továbbadja azt a közösségi szellemet, amely a bányász-társadalmat évszázadokon át jellemezte. A Bányász Szakszervezet is büszkén tekint az együttest működtető hagyomány-örző közösségre, amely zeneileg is tovább viszi a bányász identitást és kultúrát. "Az Oroszlányi Bányász Fúvószenekar nemcsak muzsikál, hanem emlékeztet és összetart. Ők az élő kapocs múlt és jelen között" – hangzott el a koncertet követő méltatásban.

Elismerések és elhivatottság

A zenekar a nyolc évtized alatt számos elismerést szerzett. 1979-ben megkapta az Örökös Kiváló Együttes címet, 1994-ben pedig a Koncert Fesztivál Fúvószenekari Aranydiplomát is elnyerte. Ezek az elismerések is bizonyítják: az oroszlányi fúvósok nemcsak a városban, hanem országos szinten is kiemelkedő teljesítményt nyújtanak. A tagok között több évtizede muzsikáló zenészek is vannak, akik generációról generációra adják tovább a bányász-zenei örökséget – nemcsak kottákban, hanem példamutatásban is.

A jövő is zenélni fog

A jubileumi koncert méltó nyitánya volt az ünnepi évnek. Az együttes célja továbbra is a fúvószena népszerűsítése és a kulturális örökség megőrzése – különösen a fiatalok bevonásával. Az esemény ismét bizonyította: az oroszlányi fúvószenekar nemcsak a zene, hanem az értékek őrzője is.

- TAT -

Beküldött fotó

Évet értékelt és jövőt tervezett az Oroszlányi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet

2025. január 28-án tartotta meg éves Küldött Értekezletét az Oroszlányi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet (OBEDSZ). Az eseményen Torma Lajos elnök részletes beszámolót tartott a 2024-es év közös munkájáról, mely során a tagság számos közösségi programon vehetett részt, és tovább erősödött a szervezet összetartó ereje.

Az értekezleten elfogadásra került a pénzügyi mérleg és a számvizsgáló bizottság jelentése is. A tagság megismerhette a 2025. évre tervezett rendezvényeket és az ezekhez kapcsolódó költségvetést. Fontos célkitűzésként hangzott el az értekezleten a Területi Szakszervezeti Irodák megerősítése Oroszlányban és Tatabányán. Ennek érdekében a MASZSZ támogatására is számítanak, hiszen csak erősebb összefogással és fűzők létrehozásával válhat hatékonyabbá a szakszervezeti munka. Kiemelt feladat a taglétszám növelése, különösen az oroszlányi ipari parkban működő vállalatoknál, ahol a fiatalabb

munkavállalók megszólítása, valamint a modern technikai eszközök hatékonyabb használata kulcsfontosságúvá vált. A nyugdíjas bizalmi kollégák mellett szükség van az aktív fiatalok bevonására is a szervezeti életbe. Folytatni kívánják az együttműködést az OMBKE helyi szervezeteivel, valamint a bányászzenekarral, múzeummal, dalkörrel

és színjátszó csoporttal a hagyomány-ápolás jegyében. Az értekezlet résztvevői fontosnak tartották a Bányamunkás újság fennmaradását is, és azt, hogy a helyi szervezet életének eseményei is megjelenhessenek a lap hasábjain. Jó szerencsét!

Torma Lajos

Beküldött fotók

Ünnepi műsor és közösségi élmény Tatabányán

A tatabányai nőnap ünnepséget március 8-án a Puskin Művelődési Házban tartotta a Bányai Nyugdíjas Szakszervezet alapszervezete. Az eseményen több mint százán vettek részt, köztük nyugdíjas tagok, aktív dolgozók és vendégek.

Torma Lajos, a BDSZ elnöke ünnepi beszédében hangsúlyozta a nők elengedhetetlen szerepét a szakszervezeti mozgalomban, a munka világában és a társadalomban egyaránt. Kiemelte: „A nők nélkül nemcsak a családok, hanem a közösségeink sem lennének teljesek. Nekik köszönhetjük a gondoskodást, a figyelmet és a munkához való kitartó hozzáállást.”

A beszédet követően a sárberki lányok látványos énekes-táncos műsora következett, amely nagy tetszést aratott a közönség körében. A program után szerény vendéglátás mellett kötetlen beszélgetésre is sor került, amely lehetőséget adott a régi ismeretségek felelevenítésére és új kapcsolatok kialakítására.

A résztvevők egy csoportja Tatabányán

NŐNAP 2025

Elismerés Oroszlányban

Március 10-én az Oroszlányi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet rendezte meg saját nőnap eseményét, ahol szintén méltó módon ünnepelték a hölgyeket. A rendezvény különlegessége volt, hogy Kamper Veronika - hosszú évek óta aktív szakszervezeti tevékenységéért - kitüntetésben részesült. Elismerését vastappsal fogadta a közönség.

Az eseményt a Kadarka Társulat előadása tette színesebbé, akik humorral, zenével és színjátékkal szórakoztatták a résztvevőket. A műsor után közös vacsorára került sor, majd táncos és jó hangulattal zárult az est, ahol mindenki önélelten ünnepelhetett.

A nőnap események nemcsak a háláról és elismerésről szóltak, hanem az összetartozás, a közös élmények és a közösség erejének ünnepéről is.

Beküldött fotók

Kamper Veronika

Megfelelő gondosság a könnyűiparban nemzetközi konferencia

Portó, 2025. február 3-5.

Beküldött fotó

A találkozó Portugáliában, Portó városában került megtartásra, ahol az egyes szervezetek képviselői az emberi jogi átláthatóságról tárgyaltak, a globális keret-megállapodások hogyan segítik a transzparenciát, ezáltal hogyan képesek megfelelni az EU és a globális trendek elvárásainak.

A multinacionális vállalatok fenntarthatósági jelentései segítik az értékláncok során az átláthatóságot, amely a munkavállalói érdekképviselések számára is prioritás. A résztvevők felmérték ruhaipari multinacionális vállalatok fenntarthatósági jelentéseit,

értékelték a cégek átvilágítási gyakorlatát. A ruhaipar globális értékláncok elemzése összetett, és komplex folyamat, jelentős emberi és anyagi erőforrások szükségessége hozzá. A szakszervezeti prioritás a transzparencia és a megfelelő információk elérhetősége. Több globális márkát - köztük az H&M és az Adidas - képviselői a bevált, alkalmazott jó gyakorlatokat mutatták be a résztvevőknek: hogyan lehet koordinálni a globális és nemzeti szakszervezeti célokat. A találkozón a BDSZ-t Sulyokné Kruspán Rozália alelnök és Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kollégák képviselték.

-BFSZ-

Felelős és fenntartható bányászat Európában

Katowice, 2025. február 11-12.

fotó forrása: industriAll Europe

Az Európai Bizottság pénzügyi támogatásával finanszírozott industriAll Europe és EUROMINES közös projekt, a SODISEES "Felelős és fenntartható bányászat Európában társadalmi párbeszéd révén" harmadik workshopján vettünk részt 2025. február 11-én és 12-én Katowicében.

A legfőbb témák a következők voltak:

1. A szociális dialógus szerepe a jó munkahelyek teremtésében
2. Nyersanyag kitermelő iparágak Lengyelországban - szerep, jelentőség, jövőbeli perspektívák, szociális dialógus
3. Alkalmazási szabványok és a munka-élet egyensúly megerősítése szociális dialógussal

4. Készségfejlesztés és tisztességes kompenzáció tárgyalása
Az utóbbi két témában minden résztvevő megosztott egy-egy jó példát a szociális párbeszédre.

A BDSZ-t Telekes Gábor elnök és Szabó Tibor alelnök képviselték és az előadásukat munkáltatói partnerünkkel, Zelei Gáborral, a Magyar Bányászati Szövetség ügyvezető főtítkárával közösen tartották meg. A második napon a résztvevők meglátogatták a GUIDO Bányamúzeumot, ahol még működő bányagépeken bemutatták az egykor végzett munkát.

Szabó Tibor

ILO Bőripari Világtalálkozó

Torinó, 2025. január 27-28.

Torinóban az ILO Képzési Központjában került megrendezésre a „Biztonságosabb munkahelyek a bőriparban” témakörében rendezett találkozó, amelyen a Világ minden részéről jelen voltak bőripari képviselők, munkáltatók és szakszervezetek vezetői, szakértői egyaránt.

A rendezvényen a bevált jó gyakorlatokat mutatták be, különösen a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre, a szociális párbeszéd fontosságára összpontosítva. A találkozón egyetértettek a képviselők, hogy az erőteljes szociális párbeszéd, a kollektív szerződések elengedhetetlenek a munkahelyi biztonság, a baleset-megelőzés javítása érdekében.

Azokban az országokban, ahol meghatározó a szociális párbeszéd és az ágazati kollektív alku, a munkavédelmi elvárások megfelelnek az ILO-egyezményeknek. Alapvető, hogy a globális szociális párbeszéd fejlesztését minden érintett segítse, támogassa. Az éghajlatváltozásra és a zöld átállásból eredő munkahelyi biztonság és egészségvédelem kockázataira egyre nagyobb figyelmet szükséges fordítani minden érintett szereplőnek, a döntéshozóknak. A rosszul szigetelt, ritkán szellőztetett munkahelyeken a dolgozók

számára is gondot okoz az extrém melegben végzett munka, amelynek hosszú távú egészségügyi következményei is lehetnek, akár hőség, görcsök, melegkiütések, vese- és májkárosodás, krónikus hőkimerültség. Ezért elengedhetetlen a megfelelő körülmények közötti munkavégzés, a kockázatok csökkentése, minimalizálása.

Alapos kockázatértékelésre van szükség a veszélyes vegyi anyagok vagy biológiai veszélyes munkakörökben az expozíció csökkentése érdekében. A nemek közötti egyenlőség szempontjait is hangsúlyozták a résztvevő kollégák. Az IndustriAll Globál és Europe, valamint a nemzeti szakszervezetek

képviselői elkötelezték, hogy a nemek közötti egyenlőség szempontjai érvényesüljenek minden munkahelyen. Nélkülözhetetlen a megfelelő munkakörülmények kialakítása, a védő- és munkaruházat biztosítása, esetleges átalakítása, ventilátorok felszerelése vagy a munkaidő csökkentése. Az országok szociális partnerei elkötelezték, hogy vállaltak, hogy folytatják együttműködésüket és a legjobb gyakorlatok alkalmazását. A rendezvényen szakszervezetünket Sulyokné Kruspán Rozália alelnök és Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kollégák képviselték.

Beöthy-Fehér Szabolcs

fotó forrása: industriAll Europe

IndustriAll Iparpolitikai Bizottsági Ülés

Brüsszel, 2025. február 18.

A találkozó hibrid módon - Brüsszelben és online - került megrendezésre, amelyen az országok képviselői beszámoltak az ipar és az egyes ágazatok helyzetéről, a legfontosabb iparpolitikai fejleményekről, a szakszervezeti fellépésekről.

Kulcskérdés, hogy Európában megfelelő Ipari Megállapodás szülessen, amely a munkavállalókra és a jövőjükre, a minőségi munkahelyekre összpontosul. Ennek érdekében elengedhetetlen minél több, minőségi ipari munkahely létrehozása, a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési terv létrejötte a szakszervezetek álláspontjának figyelembevételével. Az ülésen szakszervezetünket Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kolléga képviselte.

IndustriAll Europe Kelet-Európai Régió ülése

Pozsony, 2025. március 19.

fotó forrása: industriAll Europe

A kelet-közép-európai országok ipari szakszervezeteinek vezetői, képviselői ismét találkoztak, ezúttal Pozsonyban. Mély aggodalmuknak adtak hangot az országuk ipara előtt álló növekvő kihívások és a minőségi munkahelyek ezzel járó kockázata miatt, ugyanakkor elismerik az ipari ágazatok stratégiai jelentőségét a régió hosszú távú gazdasági stabilitása és társadalmi kohéziója szempontjából.

A megbeszélésen kiemelték, hogy az érintett országokban biztosítani szükséges a hosszú távú társadalmi- és gazdasági fejlődés lehetőségét. Ennek érdekében közös Nyilatkozatot fogalmaztak meg, amelyben a tagországok kormányait felszólítják, tegyenek lépéseket az ipar és a munkahelyek megőrzéséért, létrehozásáért. Az ipar és az egyes ágazatok stratégiai jelentőségét el kell ismerni, ez a régió hosszú távú gazdasági stabilitása és társadalmi kohéziója szempontjából nélkülözhetetlen. Szükséges a háromoldalú párbeszéd a kormányok, a munkaadók és a szakszervezetek között, hogy összehangolják az egységes fellépést a stratégiai ipari fejlesztésekről, kezdeményezésekről.

A nemzetközi találkozón szakszervezetünket Szabó Tibor alelnök és Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kollégák képviselték.

- SZT -

Európai Bőripari Szociális Párbeszéd Ülés

Brüsszel, 2025. március 7.

A találkozó hibrid módon - Brüsszelben és online - került megrendezésre, amelyen az előző ülés beszámolójának és az aktuális napirend elfogadását követően beszéltünk az aktuális fejleményekről, az Európai Unió 2024-2029 időszaki mandátuma alatt a Bizottság munkaprogramjáról, a kereskedelmi és iparpolitikáról és az új európai szociális párbeszéd projektekről. Az EB Foglalkoztatási Főigazgatóság képviselője előadást tartott a foglalkoztatási és szociális kezdeményezésekről, valamint az Európai Szociális Párbeszéd jegyében az EUROFOUND képviselőjének előadását nagy érdeklődéssel hallgattunk, amelyben bemutatta és értékelte az EU bőripari reprezentatív tanulmányát.

-BFSZ-

A szakszervezeti vezetők erősebb kollektív tárgyalást követelnek!

Brüsszel, 2025. február 26-27.

fotók forrása: industriAll Europe

Az Európai Bizottság bemutatta az Európának szóló „Tiszta ipari megállapodás” dokumentumát, amelynek célja az európai ipar megmentése. Ennek okán az industriAll Europe szakszervezeti vezetőknek, képviselőiknek rendezett konferenciát 2025. február végén, Brüsszelben annak érdekében, hogy megvitassák a válság kezelésének lehetőségeit.

A fő témakör: „A kollektív alku fontossága: Szakszervezeti megoldások a minőségi ipari munkahelyek megtartása érdekében, az igazságos átmenet biztosítása”. A résztvevők elsősorban a zöld- és a digitális átállás kihívásairól, a bevált gyakorlatokról tanácskoztak uniós döntéshozókkal és szakértőkkel arról, hogy hogyan lehet minőségi munkahelyeket megőrizni az egyre aggasztóbb társadalmi-gazdasági és geopolitikai környezetben.

A Brüsszel szívében, február 26-27-én megrendezésre került konferencia a résztvevők számára mély elmélyülést nyújtott napjaink legsürgősebb témaiba:

- A megélhetési költségek jelenlegi válsága és a kollektív tárgyalások szerepe a munkavállalók vásárlóerejének védelmében a gazdasági szűkös időszakokban
- Az erősebb ágazati tárgyalások előtt álló akadályok leküzdése a tagállamokban a minőségi munkahelyek biztosítása érdekében
- Igazságos átmenet a tiszta ipari megállapodás megvalósításához: annak biztosítása, hogy a munkavállalók kollektív tárgyalásokon keresztül részt vegyenek a változások előrelépésében és kezelésében
- A mesterséges intelligencia (AI) elleni küzdelem a munkavégzés során, hogy az AI minőségi munkahelyekhez vezessen

A tiszta ipari megállapodás erős elemeket tartalmaz az ipari munkahelyek védelmében, a kollektív tárgyalások előmozdítása kulcsfontosságú, ennek érdekében sürgős cselekvésre van szükség!

A nemzetközi találkozón szakszervezetünket Telekes Gábor elnök és Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár kollégák képviselték.

Szent Borbálára emlékeztünk országszerte

A bányász közösség összetartását ünnepeltük

A Szent Borbála napi országos központi ünnepség 2024. december 4-én került megrendezésre, melynek méltó helyszínt biztosított az SZTFH Stefánia úti, patinás épülete. A rendezvény méltóságteljes hangulatban zajlott, ahol a bányászközösség tagjai, a szakma képviselői és meghívott vendégek közösen emlékeztek meg a bányászhatóság múltjáról és jelenéről. Az eseményen ünnepi beszédet mondott Horváth Viktor, energiaátmenetért felelős helyettes államtitkár, majd az azt követő köszöntők sorában Telekes Gábor, a BDSZ elnöke a bányászhatóság megőrzéséről és a közösség összetartó erejéről szólt. A beszédek szerkesztett változata, valamint a kitüntetettek névsora a Bányamunkás 2024. decemberi számában is olvasható.

A központi ünnepség mellett több településen is megtartották a hagyományos megemlékezéseket. A Borsodi Bányászok Területi Tagozata és Farkaslyuki Alapszervezete Borbála-napi ünnepséget tartott Farkaslyukon és az ózdi nemzeti Filmtörténeti Élményparkban. Oroszlányban a Borbála szobornál kezdődött a városi megemlékezés, ahol a város, az OBEDSZ és helyi civil szervezetek helyezték el az emlékezés koszorúját, mécseseket helyeztek el és a Bányász Himnuszot énekelték el. Ajkán is Borbála napján délután került sor a Nagy László Városi Művelődési Központ előtt a városi megemlékezésre. A hajdani bányászok, hozzártartozók, ajkai polgárok ünnepelőbe öltözve hallgatták az ünnepi szavakat, majd az Önkormányzat és a Bányász Hagományörzők helyezte el az emlékezés koszorúját, végül itt is közös énekessel csendült fel a Bányász Himnusz.

Mivel a Bányamunkás lap terjedelme korlátozott, ezúttal néhány fényképpel idézzük fel az események hangulatát, és arra buzdítjuk olvasóinkat, hogy látogassanak el a banyasz.hu honlapra, ahol a központi és a helyi rendezvényekről további részletes beszámoló is elérhető.

A központi ünnepség résztvevői Budapesten

Oroszlány

Beküldött fotók

Győr Sándor emlékezik Ajkán

Farkaslyuk

A Bányász himnusz éneklik a megemlékezők Ajkán

Csékúti megemlékezés

fotó: Sz. Cs.

Karnics Miklós és Paksa Jenőné

Az ajkai szénbányászat legtragikusabb szerencsétlenségének áldozataira, a 116 éve, január 14-én elhunyt bányászokra emlékeztek Csékúton.

A Bányász Himnusz elénekzése után a Baráti Kör elnöke, Paksa Jenőné bevezetőjében elmondta, hogy az 55 áldozat közül Brunner István és Kepli Dániel ebben a temetőben nyugszanak. Ráhangolódásképpen felolvasta Somogyi László "Emlékeim a mélyből" című versét, majd felkérte Karnics Miklóst, a Padragi Bányász Hagományörző Kör elnökét, hogy mondja el megemlékezését!

Az elnök először a bányászok életéről, nehézségeiről beszélt. Mint mondta: – A bányászok élete, hűségük a hivatásukhoz, a legendás összefogásuk ma is példát mutat az utódoknak. – Ismertette a 116 évvel ezelőtti eseményeket, idézte a korabeli Somlóvidéki Hírlap tudósítását:

„Ötvenöt új sirhalom domborul a vadregényes Csingervölgyi Bányatelep temetőjében. Felsőzár menő asszony vette fel a gyászfátyolt... Szomorú, siralmas képet nyújt ma a vadregényes Csingervölgy.”

– Itt, a márványtábla előtt, mi bányászok a gyökereinkre, a nagy családunkra emlékezünk – mondta, majd köszönetet mondott a Csékúti Baráti Körnek, hogy az évfordulón megszervezik a megemlékezéseket.

Az emlékezés végén megkoszorúzták a ravatalozó falán lévő emléktáblát és mécseseket gyújtottak.

Szalay Csaba

Bányász szakestély Ajka-Padragkúton

A Padragi Bányász Hagományörző Kör közös szakestélyén látta vendégül a balinkai hasonló egyesület küldöttségét a helyi kultúrházban 2025. március 28-án.

A szakestély eredetileg a Selmecbányán egykor fennállott Bányászati és Erdészeti Akadémia hallgatóihoz kötődik. A mostani szakestélyek formájukat és lefolyásukat tekintve majdnem ugyanúgy zajlanak, mint régen Selmecen. A szakestély eredetileg diákrendezvény volt, amin csak meghívottak vehettek részt. A bányászat megszűnése után az egykori dolgozók kapcsolattartására, selmeci "alapokon", de kevesebb kötöttséggel rendeznek szakestélyeket. Az ajkaiak a balinkai kollégákkal felváltva látják vendégül egymást.

A szakestély komoly témával kezdődik, ezt követi a hagyományos tisztségviselők megválasztása, akik vállukon átvetett szalagot viselnek. Van elnök, háznagy, nótabíró és az elnök visszhangja (mindez deák nyelven, azaz latinul!). A szakestélyen egyre inkább előtérbe kerül a vidámság, a jókedv, a nótázás, a vicces felszólalások. A padragi összejövetelen először az OMBKE (Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület) Bakonyi Helyi Szervezet elnöke, Hajnáczy Tamás bányamérnök röviden bemutatkozott, megköszönte a helyi szervezők munkáját. – Mi nem egy előadást fogunk tartani, hanem ami belőlünk az elmúlt 20-30-40-50 évből fakad, abból tudunk kis történe-

teket feleleveníteni szakestély formájában, egy kis énekléssel, vidámsággal, koccintással és egyebekkel.

– Elmondta, hogy a két bánya bezárása után az egyesület taglétszáma folyamatosan csökkent, jelenleg 21 fő az OMBKE bakonyi csoportjának a létszáma. Szólt a személyi változásokról, a pénzügyi helyzetről, ismertette az elmúlt év eseményeit és szólt a tervekről, rendezvényekről. Végül bejelentette, hogy Lomniczy Dezső kohómérnök aranydiplomát, Hermann György bányamérnök gyémántdiplomát kapott.

A vendéglátók nevében Blaskó Sándor köszöntötte a balinkai vendégeket. Hangsúlyozta, hogy nekik azért is fontos ez a szakestély, mert idén húsz éves a Padragi Bányász Hagományörző Kör. Ezután áttekintést adott a bányászat, és vele összefüggésben az OMBKE történetéről IV. Bélától napjainkig. Elmesélte

Búzasi István praeses, jobbján Hajnáczy Tamás háznagy

Horváth Károly nótafelelős

Beküldött fotók

Tatabánya nem felejt

A magyar szénbányászat sosem feleli a tatabányai XII-es aknát és 1950. december 30-át. A legsúlyosabb bányász-szerencsétlenség áldozatairól a mai napig megemlékeznek. Így volt ez 2024. decemberében is.

Hetvennégy évvel ezelőtt nyolcvanegyven haltak hősi halált Tatabányán a XII-es akna sújtólégrobbanásának következtében. A bányász-szerencsétlenség napján fejtejtették a szakma képviselői és a hozzátartozók.

A tragédia nem csak a bányászat egyik legsúlyosabb katasztrófája volt, de mély nyomot hagyott a helyi közösség emlékeztében is. A megemlékezések minden évben tisztelegnek az áldozatok előtt, akik kemény és veszélyes munkavégzés közben veszítették életüket.

Borsos Márton tatabányai alpolgármester nyitotta meg a koszorúzással egybekötött főhajítást az egykor nagyra becsült szakma dolgozóitól az óvárosi Bányász Kegyeleti Emlékműnél.

Poroszlay Sándor, az Orfeusz Társulat képviselőjében szólt, Németh László pedig a Tatabányai Bányász Hagományörzők Alapítvány kuratóriumi elnökeként mondott alkalomhoz illő beszédet, majd a jelenlévők elénekelték közösen a Bányászhimnusz.

Végül elhelyezték a kegyelet virágait, többek között a BDSZ helyi elnöke, Torma Lajos és Vasas Mihály, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Tatabányai Csoport elnöke, Bárdos László és Izing Ferenc.

forrás: kemma.hu, fotó: Zetovics Mária

„A Bányamunkás nem búcsúzik – csak új fejezetet nyit”

A 112 éves hagyomány megőrzésével, új főszerkesztővel és ingyenes elérhetőséggel folytatja útját a bányász, energia- és ipari dolgozók közösségi lapja.

Negyvenkét év. Ennyi időt töltött Hátori István Péter a Bányamunkás szerkesztőségében – a csendes háttér munka és a mindig pontos, közvetlen hangvételű íráskor mögött ott állt egy ember, aki nemcsak a lapot szerkesztette, hanem szinte együtt lélegzett azzal a közösséggel, amelynek szolgálatában állt. A 2024. decemberi számban búcsúzott el olvasóitól – nem nagy szavakkal, hanem azzal a szerénységgel és emberséggel, ami végig jellemezte a munkáját:

„Szép volt.” Ennyit írt, és ennél többet nem is kellett.

A BDSZ XXXVII. kongresszusán elmondta, betekintést engedett a Bányamunkás történetébe, személyes emlékein keresztül idézve fel a lap közösségépítő szerepét, változásait, és azokat a kihívásokat, amelyeken együtt ment keresztül a szakszervezeti mozgalommal. Elismeréssel és hálával gondolunk rá, hiszen kitartó és elkötelezett munkája nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a lap mára is megőrizze hitelességét, méltóságát és közösségi erejét.

A Bányamunkás története nem zárul le. A szerkesztői feladatokat az elnökségi bemutatkozást, majd a február 19-i Országos Tanács ülésén a megválasztásomat követően kezdtem meg. Már eddig is rengeteg szálon kapcsolódottam a munkavállalók világához – a munkás életemet a könnyűiparban kezdve, a civil szervezeteken, többféle vállalkozáson, önkormányzati intézményeken és a villamosenergia-iparon át egészen a szakszervezeti kommunikációs és oktatási projektekig. Nem ismeretlen számomra az a nyelv, amit a Bányamunkás mindig is beszélt: közérthető, emberközel, tiszteletteljes.

Nagyon megtisztelő számomra, hogy Hátori Istvántól – aki hatalmas tudásával és szakértelmével fogta össze a lap

Blaskó Sándor

a szakestélyek kialakulásának, lefolyásának történetét.

A tisztségviselők megválasztásával (köztük nótabíróként Horváth Károlyt) és a szalagok felvitelével megkezdődött az estélye nyúló szakestély. Először az elnök, dr. Búzasi István bányamérnök köszöntötte a két önkormányzati képviselőt, Pad Ferencet és Karnics Miklóst, azután felszólítására néma felállással és fakalapcs-ütésekkel emlékeztek az eltávozottakra, majd rövidebb felszólalások következtek, köztük Karnics Miklósé is, aki először vett részt ilyen rendezvényen.

Mint "illetéktelenek", a vidám folytatásban nem vehettünk részt, de búcsúzás előtt megkérdeztük Blaskó Sándort, hogy hányadik alkalommal rendeznek itt szakestélyt?

– Amíg az üzem működött, nem nagyon került sor ilyenre –, az biztos, hogy tíz éve, a 150. évfordulón volt, mert akkor avattak fel engem. Azóta ez a harmadik nálunk. – Már az utcáról hallottuk az első, hagyományos selmeci diáknótát: "Szép idő volt, jó idő volt..." Szalay Csaba

előállítását – átvethetem a főszerkesztői feladatokat. Köszönöm a bizalmat, és mindent megteszek, hogy méltó módon vigyem tovább. Hálás vagyok azért is, hogy az elődöm nem fordított hátat a fél emberöltőnyi munkának: idejéhez mérten segíti a lapkiadást azzal, hogy megosztja velem véleményét, valamint sikerült meggyőzni, hogy a múltidéző cikkeket továbbra is legyen része a Bányamunkás jelenének.

A lap ezentúl is megmarad nyomtatott és elektronikus formában is. A vezető testületek döntése alapján 2025-ben ingyenesen elérhető a Bányamunkás az előző év előfizetői (alapszervezetek és magánszemélyek) számára az előző évi példányszámban. Az új évfolyamot a megszokott formátumban, továbbra is negyedévente vehetik majd kézbe az olvasók. A több mint 112 éves fejlődés változatlan marad – ez a Bányamunkás arca, amit mindannyian jól ismerünk.

Fontos üjtás, hogy lehetőség nyílik hirdetések feladására – cégeknek és magánszemélyeknek egyaránt. A hirdetési díjak hamarosan elérhetők lesznek a www.banyasz.hu oldalon, illetve a foszerkeszto.bdsz@gmail.com e-mail címen keresztül is lehet hirdetési nyomtatványt kérni.

A cél továbbra is az, hogy a Bányamunkás ne csak tudósítson – kapcsolódjon, összekössön, és valódi hangja legyen a bányász, energia- és ipari dolgozóknak.

Ahogy Hátori István írta: „rengeteg emlék, gazdag életút, sok értékes pillanat” – ezekből épül a jövő is. A staféta tehát nem földre esik, hanem kézből kézbe száll. Tisztelettel, felelősséggel – és talán egy kis izgatott várakozással is.

Várjuk az olvasókat 2025-ben is!

Jó szerencsét!

Tóth Andrea Terézia

BALATONFÖLDVÁRI ÜDÜLŐ

Spúr István utca 31.

HAJDÚSZOBOSZLÓI ÜDÜLŐ

Pávai Vajna utca 55.

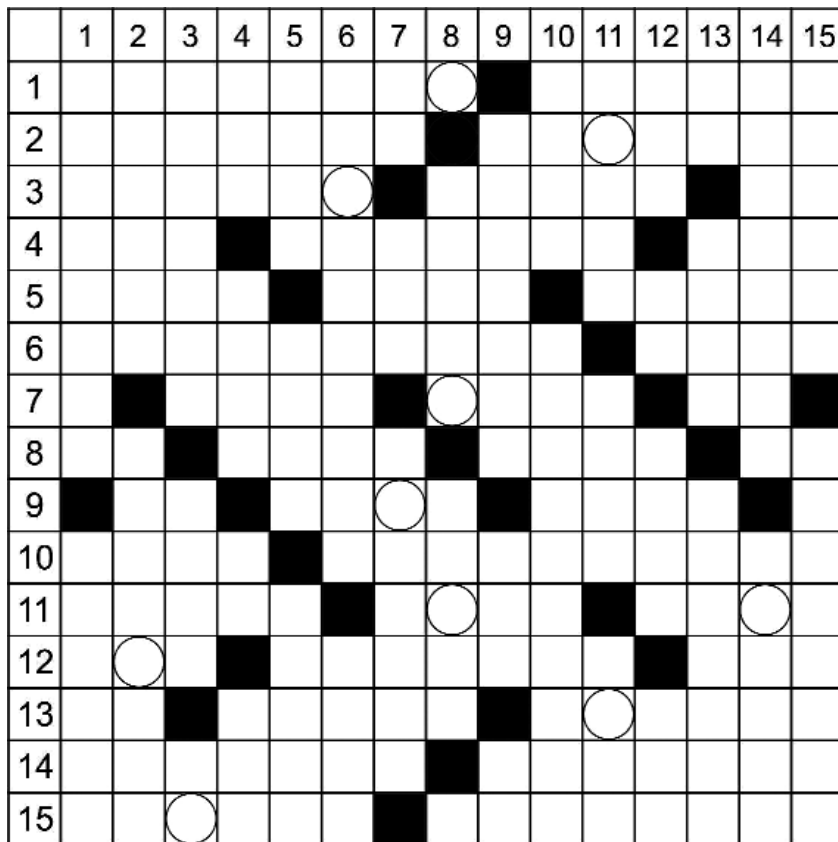
Mindkét üdülőben a **szakszervezeti kedvezmény** kizárólag a tagra, házastársra vagy élettársra és 18 év alatti nevelt gyermekeikre vonatkozik, többi családtagra nem érvényesíthető kedvezmény. A kedvezmény csak **érvényes BDSZ tagkártyával** vehető igénybe, melyet az üdülőben be kell mutatni, **e nélkül csak a "külsős" árat tudjuk alkalmazni!** A kártya tulajdonosának részt kell venni az üdülésben (nem elég, ha csak a családtagok jönnek)! **A megadott szezonokon kívüli időszakban is van foglalási lehetőség, ekkor egyedi árképzést alkalmazunk. Az üdülőinkben Széchenyi Pihenőkártyával is lehet fizetni.**

Az üdülésre jelentkezni lehet a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezeténél munkaidőben a balatonföldvári foglaláshoz +36 20 528 4218, a hajdúszoboszlói foglaláshoz +36 20 229 6036 telefonszámon, vagy a bdszudulok@gmail.com e-mail címen. Részletes információ és árak a BDSZ honlapján olvashatóak:

https://www.banyasz.hu/images/udules/2025_evi_udulesi_lehetosegek.pdf

ÁSVÁNY ÉS MŰVÉSZET

Ha helyesen tölti ki az ábrát és a körökbe írt betűket sorban összeolvassa, egy olyan ásvány nevét kapja meg, amelyből művészeti alkotások is készülnek.

VÍZSZINTES

1. Egykori tanuló – illatos növény. 2. Tiltakozó – Lem sci-fi műve. 3. Külföldi énekesnő volt – Jákob apja – Korzika része! 4. Vajdasági helység – Wolfgang ... Mozart; zeneszerző volt – információ egysége. 5. Nyereg része – a túlpartra jut – görög betű. 6. Cádik – orosz férfinév. 7. ...show; beszélgetős műsor – német újság – ragadozó hal. 8. Próbá részlete! – minőségellenőr – bázis – igen, olaszul. 9. Szaftban van! – ókori ország – ősei. 10. Forma – időmérők orvosa. 11. Szűrőfegyverrel megöl – Veszprém vármegyei község – londoni képtár. 12. Szlovák kft. – ruhája nedvessé válik – fővárosi közlekedési csomópont neve. 13. Szikrányi szikra! – olimpiai bajnok vízilabdázó (Gábor) – olasz sarkkutató volt (Umberto). 14. Körülmény jelzője – dűhebe gurul. 15. Szaporítósejt – Móríz Zsigmond műve.

FÜGGŐLEGES

1. Szerkesztőség – falu mélyebben fekvő része, népi-esen. 2. Értékesítés – balett-táncosnő. 3. Közérzet, hogylét – melankolikus zenei műfaj Portugáliában – hagymaszelet! 4. Román pénzek – a Giselle című balett zeneszerzője (Adolphe) – követni kezd! – kusza céh! 5. Kapaszkodó növényi hajtás – ... iacta est; a kocka el van vetve – erdőt telepít. 6. Máriatövis – a vízek városa. 7. Növény része – Alma-...; a korábbi kazah főváros orosz neve – egyféle lábbeli. 8. Hozzám közelebb – csúszó-...; alázatoskodó. 9. Európai ország – ételt ízesít – pohárban található! 10. Otelu ...; Nándorhegy román neve – Ugrifüles, az ...; Csukás István műve

A rejtvenypályázat nyertesei

A decemberi rejtvenypályázat helyes megfejtése a következő: A KARÁCSONYI CSODA A SZÍVEKBEN LAKIK. A helyes megfejtést beküldőknek a nyereményüket postán küldjük el, akik a következők: 1. Pohárdiné Pap Zita, 3032, Apc 2. Lévai Istvánné, 3720 Sajókaza, 3. Bajnóczy Ilona, 6237 Kecel.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Alapító: Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
Felelős kiadó: Telekes Gábor BDSZ elnök,
Főszerkesztő: Tóth Andrea Terézia
Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.
Telefon: +36 1 322-1226,
E-mail: bdsz@banyasz.hu, foszerkesztzo.bdsz@gmail.com
A lap online is olvasható a www.banyasz.hu honlapon.
Kiadja a BDSZ és Böcz Sándor e.v.
Nyomdai előállítás: Böcz Nyomda, 7100 Szekszárd, Sió u. 2.
ISSN 0133-6630

HIRDETÉS

30 ÉV, 30%-OS HOZAM
A PANNÓNIAÁNÁL!

2024-ben egy egészen különleges évet zártunk a Pannónia történetében. Mint ahogy erről korábban beszámoltunk, 2024-ben ünnepelhettük fennállásunk 30. évfordulóját és ezt megkoronázandó a magas kockázatú Gyémánt elnevezésű kiegészítő portfóliónk is 30% felett teljesített. Óriási büszkeség számunkra, hogy minden portfóliónk hozama meghaladta a 2024. éves inflációt, valamint a közepes és magas kockázati besorolású portfóliók mindegyike 20% feletti teljesítményt ért el. **Az MNB hivatalos hozameredményei alapján az első két portfólió is, valamint az első ötből három pannóniás!**

A PANNÓNIAÁNÁL AZ IDÉN
SEM A SZERENCSEN MÚLIK!

Az egyre népszerűbb **Szakíts nagyot!** belépési és **WIN-WIN** taghozó akcióinkat idén sem bíztuk a véletlenre. 2024-ben 100-nál több új belépő és közel 70 ajánló tag örülhetett az egyéni számláján jóváírt garantált ajándékának, mellyel tovább gyarapította megtakarítását és még az adójóváírásába is beleszámított. **2025. február 1-vel újra indult a lehetőség: minden új belépő és tag-ajánló garantált ajándékban részesül.*** Ne maradjon le róla és hívja fel munkavállalói figyelmét is a Pannónia akcióira.

Tájékozódjon
honlapunkon aktuális
akcióinkról, és
kövesse a Pannóniát
a közösségi média
csatornáinkon is.

ADÓ-VISSZATÉRÍTÉS
ÉRVÉNYESÍTÉSE

Ne feledje adó-visszatérítését érvényesíteni! Így tovább növelheti megtakarításait. Ön abban az esetben számíthat a 2024-es év befizetése után járó 20%-os adóvisszatérítésre a Pannónia Nyugdíjpénztárnál vezetett egyéni számláján, amennyiben a Személyi Jövedelemadó Nyilatkozat 137. sorában a Pannónia Nyugdíjpénztárt választja!

A PÉNZTÁR ADÓSZÁMA: 18067879-2-42
Csondoljon a jövőjére és 2025-ben növelje megtakarítását saját befizetéssel is.

2025. JANUÁR 1-TŐL
VÁLTOZOTT AZ EGYSÉGES
ALAPTAGDÍJ!

Ezúton tájékoztatjuk tagjainkat és munkáltatói partnereinket, hogy a 2024. december 12-én megtartott Küldöttközgyűlésen a Pénztár Alapszabálya módosításra került. A módosítás alapján 2025. január 01-től a havi egységes tagdíj összege 6.000 forintról **8.000 forintra**, vagyis éves szinten 72.000 forintól **96.000 forintra** változott. Az újonnan hatályba lépett Alapszabály elérhető a Pénztár honlapján a Szabályzatok menüpontban.

ELÉRHETŐ
A DÁP E-ALÁÍRÁS
SZOLGÁLTATÁSA

Szeretnénk felhívni Tagjaink figyelmét arra, hogy a Digitális Állampolgárság Program (DÁP) alkalmazásában már elérhető az eAláírás szolgáltatás. **Az applikációban történt regisztrációt követően már elektronikusan is aláírható a pénztári dokumentumok nagy része, melyek hitelesítés után az epapir@pannonianyp.hu e-mail címen keresztül küldhetők be a Pénztárba.** A jövőben egyre bővülő palettán fogjuk bevezetni és alkalmazni az ehhez kapcsolható szolgáltatásokat (portfólió váltás, tagi kölcsön igénylés, kifizetési szolgáltatások stb.) Az Ügyfélkapu+ regisztrációval ez a szolgáltatás nem érhető el, ezért kérjük Tagjainkat, amennyiben nem rendelkeznek DÁP regisztrációval, a nyomtatványukat továbbra is kézi aláírással, postai úton küldjék részünkre.

iD
Digitális
Állampolgárság
Program

Ne maradjon le róla. Tájékozódjon honlapunkon aktuális akcióinkról, és kövesse a Pannóniát a közösségi média csatornáinkon is.

*A tájékoztató nem teljeskörű, az akciók feltételeit megtalálja a www.nyugdijnekem.hu/akcio oldalon.

PANNÓNIA
NYUGDÍJPÉNZTÁR